

نمونه سوالات درس چهاردهم با پاسخ - فصل چهارم - انقلاب اسلامی ایران، نقطه عطف بیداری اسلامی - صفحه ۱۱۵ تا ۱۲۱

ردیف	سوالات												
۱	<p>عبارت صحیح و غلط را مشخص کنید. و در صورت اشتباه بودن پاسخ درست آن را بنویسید.</p> <p>(الف) تعامل عالمان شیعی با قاجار بر اساس فعالیت رقابت آمیز بود .</p> <p>(ب) همکاری سیاسی عالمان شیعی با قاجار در فعالیت مقاومت منفی در حد واجبات نظامیه بود .</p> <p>(ج) جنبش عدالت خانه از این جهت که به اصلاح رفتار شاه پرداخت یک انقلاب اجتماعی بود .</p> <p>(د) جنبش عدالت خانه حاکمیت را از مدار استبداد به مدار عدالت منتقل کرد .</p> <p>(ر) جنبش عدالت خانه از آن جهت که به اصلاح رفتار شاه پرداخت یک انقلاب اجتماعی بود .</p> <p>(ز) از نظر منورالفکران مشروطه خواه ، مجلس محلی بود که در آن ، قوانین بر پایه احکام اسلامی تنظیم و تدوین می شد</p> <p>(ی) تدوین رساله جهادیه نمونه تاریخی مقاومت منفی است .</p> <p>(و) انقلاب اسلامی هنگامی رخ داد که شاه مورد حمایت بلوک شرق بود و ماموریت حفظ امنیت منطقه را بر عهده داشت .</p> <p>(گ) مشکل عدالت خانه این بود که رفتار عادلانه را به کسانی تحمیل می کرد که با معیارهای الهی به قدرن نرسیده بودند .</p> <p>(ف) وجه مشترک انقلاب اسلامی با انقلاب های آزادیبخش ضداستعمار بودن آن بود .</p> <p>پاسخ :</p> <p>(الف) نادرست - بر اساس مقاومت منفی بود . ص ۱۱۶</p> <p>(ب) درست . ص ۱۱۶</p> <p>(ج) نادرست . اصلاح شیوه زمامداری . ص ۱۱۷</p> <p>(د) درست . ص ۱۱۷</p> <p>(ر) نادرست . ساختار سیاسی جامعه را تغییر داد . ص ۱۱۷</p> <p>(ز) نادرست - بر اساس اراده و خواست بشر . ص ۱۱۷</p> <p>(ی) درست . ص ۱۱۸</p> <p>(و) نادرست - مورد حمایت دولتهای غربی بود . ص ۱۱۸</p> <p>(گ) درست . ص ۱۱۹</p> <p>(ف) درست . ص ۱۲۰</p>												
۲	<p>تطبیق دهید :</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;">موارد ستون دوم</td><td style="width: 70%;">موارد ستون اول</td></tr> <tr> <td>(۱) مقاومت منفی</td><td>الف) نمونه ای موفق از فعالیت رقابت آمیز اصلاحی</td></tr> <tr> <td>(۲) جنبش تنباقو</td><td>ب) همکاری سیاسی عالمان شیعی با حاکمان قاجار در حد واجبات نظامیه</td></tr> <tr> <td>(۳) انقلاب های آزادیبخش</td><td>ج) آخرین انقلاب قرن بیستم</td></tr> <tr> <td>(۴) انقلاب اسلامی</td><td>د) وجه مشترک انقلاب اسلامی با انقلاب های آزادیبخش</td></tr> <tr> <td>(۵) ضد استعماری</td><td></td></tr> </table> <p>جواب : الف) ۲ ب) ۱ ج) ۴ د) ۵</p>	موارد ستون دوم	موارد ستون اول	(۱) مقاومت منفی	الف) نمونه ای موفق از فعالیت رقابت آمیز اصلاحی	(۲) جنبش تنباقو	ب) همکاری سیاسی عالمان شیعی با حاکمان قاجار در حد واجبات نظامیه	(۳) انقلاب های آزادیبخش	ج) آخرین انقلاب قرن بیستم	(۴) انقلاب اسلامی	د) وجه مشترک انقلاب اسلامی با انقلاب های آزادیبخش	(۵) ضد استعماری	
موارد ستون دوم	موارد ستون اول												
(۱) مقاومت منفی	الف) نمونه ای موفق از فعالیت رقابت آمیز اصلاحی												
(۲) جنبش تنباقو	ب) همکاری سیاسی عالمان شیعی با حاکمان قاجار در حد واجبات نظامیه												
(۳) انقلاب های آزادیبخش	ج) آخرین انقلاب قرن بیستم												
(۴) انقلاب اسلامی	د) وجه مشترک انقلاب اسلامی با انقلاب های آزادیبخش												
(۵) ضد استعماری													

تطبیق دهد :

۳

۱) جنبش تنباکو	الف) انقلاب اجتماعی
۲) جنبش عدالت خانه	ب) تدوین رساله جهادیه
۳) انقلاب اجتماعی	ج) فعالیت رقابت آمیز اصلاحی
۴) مقاومت منفی	د) تغییر ساختار سیاسی
۵) انقلاب اسلامی ایران	

جواب : الف) ۲ ب) ۴ ج) ۱ د) ۳

در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید :

۴

- الف) ویژگی هایی متمایز از دیگر جنبش ها ای اجتماعی داشت .
- ب) در جهان اسلام ، حرکتها و جنبش هایی ایجاد کردند و دو نمونه از این جنبش ها در ایران هستند .
- ج) تعامل عالمان شیعی با قاجار بر اساس بود و همکاری سیاسی با آنها در حد بود .
- د) هنگامی که قاجار - به دلیل به جای مقاومت در برابر بیگانگان به روی آوردند مقاومت منفی به سوی تغییر کرد .
- ر) منظور از ورود فعال به عرصه ای زندگی اجتماعی و سیاسی ، نه در جهت بلکه در با آن است .
- ز) بخورد رقابت آمیز عالمان دینی با قاجار ، بود نمونه ای موفق از این فعالیت بود .
- ی) تجربه موفق عالمان شیعی ، فعالیت رقابت آمیز را از اصلاح رفتار به اصلاح تغییر داد و به منجر شد .
- و) جنبش عدالتخانه فقط به دنبال اصلاح کار یا رفتار خاصی از پادشاه نبود بلکه او را هدف قوار داده بود این جنبش با توجه به شرایط داخلی و خارجی در پی بود که را تدوین کند .
- گ) جنبش عدالت خانه از این جهت که را تغییر می داد ، یک بود .
- ک) منظور عالمان مسلمان از مشروطه ، بود اما منورالفکران مشروطه را نوعی مانند می دانستند .
- ف) از نظر مجلس محلی بود که در آن قوانین نه بر پایه بلکه بر اساس تنظیم و تدوین می شد .
- ژ) در جریان انقلاب مشروطه ، نزاع و رقابتی سخت بین و به وجود آمد که پس از دهه کشمکش با حضور و به نفع پایان یافت حاکمیت منورالفکران در ایران به ختم شد .
- غ) رهبران دینی پس از شکست در از موضع به بازگشتند .
- ع) پس از گذشت و انقلاب اسلامی رخ داد .
- چ) امام خمینی انقلاب را هنگامی آغاز کرد که شاه تحت حمایت بود و ماموریت را بر عهده داشت نیز از صحنه ای رقابت های سیاسی داخلی کشور حذف شده بودند .
- ش) امام خمینی به عنوان یک مرجع دینی ، مردم و عالمان را از موضع به بازگرداند .
- س) امام خمینی در فعالیت رقابت آمیز ، با اعتراض به و آغاز شد ولی در حد یک نماند و به صورت یک در آمد که حذف نظام شاهی و تحقیق را دنبال می کرد .
- ص) انقلاب اسلامی بازگشت مردم ایران به حرکت ناتمامی بود که در آغاز کرده بودند این بازگشت با هزینه نزدیک به صد سال تجربه تاریخی انجام می شد ؛ تجربه رقابت با ؛ و عمل می کردند .
- ض) قرن بیستم را قرن می دانند و آخرین انقلاب قرن بیستم است .

ذ) انقلاب اسلامی ایران ، انقلاب ها و جنبش های آزادی بخش قرن بیستم ، همگی داشتند و در جهت عمل می کردند .

ل) انقلاب های آزادیبخش در مقابله با و موفق می شدند ولی در توفیقی نداشتند ؛ و به همین سبب ، استعمار با دست کارگزاران این انقلاب ها ، در چهره باز می گشت .

ث) انقلاب اسلامی بیرون از یک به وجود آورد و خود در قرار گرفت .

پاسخ :

الف) انقلاب اسلامی ایران . صفحه ۱۱۵

ب) نخستین بیدارگران اسلامی - جنبش عدالت خانه و جنبش تنباکو . صفحه ۱۱۶

ج) مقاومت منفی - واجبات نظامیه . صفحه ۱۱۶

د) اثر پذیری از دولتهای استعماری - قراردادهای استعماری - فعالیت رقابت آمیز .. صفحه ۱۱۶

ر) فعالیت رقابت آمیز - تایید قدرت حاکم و حمایت از آن - رقابت . صفحه ۱۱۶

ز) حرکتی اصلاحی - جنبش تنباکو . صفحه ۱۱۶

ی) اصلاح ساختار - جنبش عدالت خانه . صفحه ۱۱۷

و) اصلاح شیوه زمامداری - تاسیس مجلس - قوانین عادلانه الهی . صفحه ۱۱۷

گ) ساختار سیاسی جامعه - انقلاب اجتماعی . صفحه ۱۱۷

ک) مشروط کردن حاکمیت به احکام عادلانه الهی - حاکمیت سکولار - دولت انگلستان . صفحه ۱۱۷

ف) منورالفکران مشروطه خواه - احکام اسلام - اراده و خواست بشر . صفحه ۱۱۷

ژ) بیدارگران اسلامی - منورالفکران غرب گرا - قدرت استعماری - دخالت انگلستان - منورالفکران - استبداد استعماری رضاخان . صفحه ۱۱۷ و ۱۱۸

غ) مشروطه - فعالیت رقابت آمیز - مقاومت منفی . صفحه ۱۱۸

ع) بیش از هفتاد سال از انقلاب مشروطه - نیم قرن از حاکمیت پهلوی . صفحه ۱۱۸

چ) دولتهای غربی - حفظ امنیت منطقه - روشنفکران چپ . صفحه ۱۱۸

ش) مقاومت منفی - فعالیت رقابت آمیز . صفحه ۱۱۹

س) کاپیتولاسیون - رفتار استعماری شاه - حرکت اصلاحی - حرکت انقلابی - حکومت اسلامی . صفحه ۱۱۹

ص) مشروطه - منورالفکران غرب گرا ، استبداد استعماری - روشنفکرانی که در حاشیه‌ی بلوک شرق و غرب . صفحه ۱۱۹

ض) انقلاب های آزادیبخش - انقلاب اسلامی . صفحه ۱۱۹

ذ) جهت گیری ضد استعماری - از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی . صفحه ۱۲۰

ل) استعمار قدیم - وابستگی اقتصادی و فرهنگی - استعمار نو . صفحه ۱۲۰

ث) قطب بندی سیاسی شرق و غرب - قطب بندی جدید فرهنگی - کانون قطب فرهنگی جدید . صفحه ۱۲۰

به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدھید :

۵

الف) دو نمونه جنبش هایی که توسط نخستین بیدارگران اسلامی در ایران ایجاد شد چه بود ؟

ب) نخستین بیدارگرا اسلامی به چه منظور جنبش هایی را در ایران ایجاد کردند ؟

ج) منظور از واجبات نظامیه چیست ؟

د) به چه دلیل مقاومت منفی به سوی فعالیت رقابت آمیز تغییر کرد ؟

ر) فعالیت رقابت آمیز عالمان شیعه با قاجار به منظور تایید حکومت آنها بود یا رقابت با آنها ؟

ز) برخورد رقابت آمیز عالمان دینی با قاجار ، چه نوع حرکتی بود ؟

و) از نظر فقه اجتماعی و سیاسی تشیع حاکمیت در جنبش عدالتخانه چگونه بود ؟

- ف) چرا جنبش عدالت خانه یک انقلاب اجتماعی محسوب شد ؟
- ق) با اوج گیری جنبش عدالت خانه چه گروهی به آن پیوستند و چه نامی را برای آن انتخاب کردند ؟
- ع) منظور عالمان مسلمان از مشروطه چه بود ؟
- ط) از نظر منورالفکران مشروطه خواه و عالمان دینی مجلس چه محلی بود ؟
- غ) در جریان انقلاب مشروطه نزاع و درگیری بین چه گروههای به وجود آمد ؟
- ی) حاکمیت منورالفکران غرب گرا در ایران در انقلاب مشروطه به چه ختم شد ؟
- گ) برای سه فعالیت سیاسی اجتماعی مقاومت منفی ، فعالیت رقابت آمیز اصلاحی و انقلاب اجتماعی نمونه تاریخی بیاورید ؟
- ک) رهبران دینی چه هنگامی از موضع فعالیت رقابت آمیز به موضع مقاومت منفی بازگشتند ؟ و این موضع تا چه زمانی ادامه یافت ؟
- ث) در اندیشه اجتماعی و سیاسی شیعی حاکمان در حاکمیت آرمانی چه ویژگی هایی دارند ؟
- ح) چه شباهتی بین انقلاب مشروطه و انقلاب اسلامی وجود دارد ؟
- چ) جنبش های آزادیبخش در چه کشورهایی رخ داد ؟
- ل) انقلاب های آزادیبخش چه بلوکی را هدف قرار داد و مورد حمایت چه بلوکی بود ؟
- س) انقلاب اسلامی در همان ابتدای پیروزی جهت گیری های خود را با چه شعارهایی اعلام کرد ؟
- ش) انقلاب اسلامی حزبی بود یا فراگیر مردمی ؟
- ص) انقلاب های آزادیبخش در چارچوب چه نظریه ها بی شکل گرفت ؟
- ض) انقلاب اسلامی بیشتر یک انقلاب سیاسی بود یا هویتی فرهنگی و تمدنی داشت ؟
- ن) تغییر ساختار سیاسی ویژگی کدام فعالیت اجتماعی - سیاسی است ؟

پاسخ :

- الف) جنبش عدالتخانه - جنبش تنباکو . صفحه ۱۱۶
- ب) اصلاح رفتار حاکمان و ساختار حکومت . صفحه ۱۱۶
- ج) اموری است که برای بقای زندگی اجتماعی لازم است مثل حفظ امنیت یا مقابله با دشمنان خارجی . ص ۱۱۶
- د) به دلیل تاثیر پذیری از دولتهای استعماری و امضای قراردادهای استعماری . ۱۱۶
- ر) رقابت با آنها . ص ۱۱۶
- ز) حرکت اصلاحی . ص ۱۱۶
- و) حاکمیت آرمانی نبود اما فساد آن نسبت به استبداد کمتر و قابل کنترل بود .. ص ۱۱۷
- ف) چون ساختار سیاسی جامعه را تغییر داد . ص ۱۱۷
- ق) منورالفکران - مشروطه . ص ۱۱۷
- ع) مشروط کردن حاکمیت به احکام عادلانه الهی . ص ۱۱۷
- ط) از نظر عالمان دینی مجلس محلی بود که قوانین بر اساس احکام اسلامی تنظیم و تدوین می شد . اما از نظر منورالفکران مشروطه خواه مجلس محلی بود که قوانین بر اساس خواست و اراده بشر تنظیم و تدوین می شد . ص ۱۱۷
- غ) بیدارگران اسلامی و منورالفکران مشروطه خواه . ص ۱۱۷
- ی) استبداد استعماری رضاخان . ص ۱۱۸
- گ) تدوین رساله جهادیه - جنبش تنباکو- جنبش عدالتخانه یا انقلاب مشروطه . ص ۱۱۸
- ک) پس از شکست در مشروطه . و تا شروع انقلاب اسلامی ادامه یافت . ص ۱۱۸
- ث) آگاه و عالم به احکام و شرایط اجرای آن و به علم و آگاهی خود عامل باشند .. ص ۱۱۹

<p>ح) هر دو در صدد اصلاح شیوه حکومتی بود . ص ۱۱۹</p> <p>ج) کشورهای جهان سوم در آفریقا ، آسیای جنوب شرقی و آمریکای لاتین . ص ۱۱۹</p> <p>ل) بلوک غرب را هدف قرار داد و مورد حمایت بلوک شرق بود . ص ۱۲۰</p> <p>س) ضد آمریکایی ، ضد صهیونیستی و ضد مارکسیستی . ص ۱۲۰</p> <p>ش) فراگیر مردمی با مرجعیت و رهبری دینی و همه اقشار و گروهای جامعه را در بر گرفت . ص ۱۲۰</p> <p>ص) نظریه ها و مکاتب چپ . ص ۱۲۰</p> <p>ض) هویتی فرهنگی و تمدنی داشت . ص ۱۲۰</p> <p>ن) انقلاب اجتماعی . ص ۱۱۸</p>	ردیف به سوالات زیر پاسخ کامل بدهید
<p>۶ مقاومت منفی را با فعالیت رقابت آمیز مقایسه کنید .</p> <p>جواب : صفحه ۱۱۶</p> <p>برخورد عالمان شیعی با حاکمان قاجار در ابتدا به صورت مقاومت منفی بود .</p> <p>حکومت حاکمان قاجار در مقاومت منفی ظالملانه و غیر مشروع بود ارتباط عالمان شیعی با این حاکمان در مقاومت منفی در حدی که موجب بقای زندگی اجتماعی می شد بود (به عبارتی عالمان شیعی در حد واجبات نظامی فقط برای برقراری نظم و امنیت و مقابله با دشمنان خارجی با حاکمان رابطه داشتند) اما در فعالیت رقابت آمیز عالمان شیعی در همه عرصه های سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی حضور یافتند و به رقابت با حاکمان قاجار پرداختند.</p>	ردیف چرا مقاومت منفی به فعالیت رقابت آمیز تبدیل شد ؟
<p>۷ هنگامی که حاکمان قاجار تحت تاثیر دولتهای استعماری قرار گرفتند و قراردادهای استعماری مانند گلستان ، ترکمنچای ، رژی و..... را امضا کردند که موجب وابستگی به بیگانگان شد و منابع را از کشور خارج نمود در این صورت مقاومت منفی به فعالیت رقابت آمیز تبدیل شد .</p> <p>جواب : صفحه ۱۱۶</p>	ردیف منظور از فعالیت رقابت آمیز چیست ؟ نمونه ای ذکر کنید و شرح دهید .
<p>۸ منظور این است که عالمان شیعه در همه عرصه های سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی حضور یافتند و به رقابت با حاکمان قاجار پرداختند . نمونه ای از فعالیت رقابت آمیز عالمان دینی در حکومت قاجار : جنبش تباکو بود که عالمان دینی در این حرکت در صدد اصلاح رفتار شاه برآمدند .</p> <p>جواب : صفحه ۱۱۶</p>	ردیف چگونه جنبش تباکو به جنبش عدالت خانه تبدیل شد ؟
<p>۹ موقوفیت در این فعالیت رقابت آمیز موجب شد که عالمان شیعه علاوه بر اصلاح رفتار شاه ساختار حکومتی نیز تغییر دادند در این صورت جنبش تباکو به جنبش عدالت خانه تبدیل شد .</p> <p>جواب : صفحه ۱۱۷</p>	ردیف هدف جنبش عدالت خانه چه بود ؟
<p>۱۰ در جنبش عدالت خانه فقط اصلاح رفتاری خاص از پادشاه نبود بلکه هدف اصلاح شیوه حکومتی و زمامداری بود . در این جنبش با توجه به اوضاع و شرایط داخلی و خارجی آن زمان مجلسی تاسیس شد که در آن قوانین عادلانه وضع شد و پادشاه باید بر اساس این قوانین عمل می کرد .</p> <p>جواب : ص ۱۱۷</p>	ردیف حاکمیت در جنبش عدالت خانه چه نوع حاکمیتی بود ؟
<p>۱۱</p>	<p>ردیف جواب : صفحه ۱۱۷</p>

<p>در جنبش عدالت خانه حاکمیت از مدار استبداد به مدار عدالت تبدیل شد . هرچند که از نظر فقه سیاسی و اجتماعی شیعه حاکمیت آرمانی نبود اما فساد در آن نسبت به دوره استبداد کمتر بود و ظلم قابل کنترل بود اگرچه شرایط حاکمیت آرمانی وجود نداشت اما پذیرش آن ممکن بود .</p>													
<p>چرا جنبش عدالت خانه یک انقلاب اجتماعی بود ؟</p> <p>جواب : صفحه ۱۱۷</p> <p>جنبش عدالت خانه از این جهت که ساختار سیاسی حکومتی ما را تغییر داد یک انقلاب اجتماعی محسوب شد .</p>	۱۲												
<p>با اوج گیری جنبش عدالت خانه چه گروهی به این جنبش پیوستند و چه نامی را برای آن انتخاب کردند ؟</p> <p>جواب : صفحه ۱۱۷</p> <p>منوالفکران غربزده هنگامی که به جنبش عدالت خانه پیوستند در سفارت انگلیس تحصن کردند و نام مشروطه را برای آن انتخاب کردند عالمان دینی نیز این نام را پذیرفتند.</p>	۱۳												
<p>برداشت عالمان اسلامی و منورالفکران غرب گرا از مشروطه چه بود ؟</p> <p>جواب : صفحه ۱۱۷</p> <p>منظور منورالفکران غربزده از مشروطه تشکیل حکومت سکولاری شبیه دولت استعماری انگلیس بود در حالیکه منظور عالمان دینی، مشروطه به معنی مشروط کردن حکومت حاکمان و اینکه آنها بر اساس قوانین عادلانه الهی رفتار کنند .</p>	۱۴												
<p>از نظر منورالفکران مشروطه خواه و عالمان اسلامی مجلس چه محلی بود ؟</p> <p>جواب : صفحه ۱۱۷</p> <p>از نظر منورالفکران مشروطه خواه مجلس محلی است که قوانین نه بر اساس احکام و قوانین الهی بلکه باید بر اساس اراده انسان ها وضع شود . در حالیکه عالمان دینی معتقد بودند مجلس باید محلی باشد که در آن قوانین الهی وضع شود .</p>	۱۵												
<p>منورالفکران غرب گرا چگونه به حمایت دولتهای استعماری گرفتند ؟</p> <p>جواب : صفحه ۱۱۱</p> <p>منورالفکران غربزده مورد حمایت دولتهای استعماری غرب (آمریکا و بلوک غرب) بودند و به کمک آنها جلوی موفقیت های بیدارگران اسلامی را گرفتند آنها درخصوص ایجاد اصلاحات در جوامع اسلامی سخن گفتند و با حمایت دولتهای استعماری غرب حکومت های سکولاری را در کشورهای اسلامی بر سر کار آوردند.</p>	۱۶												
<p>در جریان انقلاب مشروطه بین چه گروهی نزاع به وجود آمد و نتیجه آن چه بود ؟</p> <p>جواب : صفحه ۱۱۱</p> <p>نزاعی بین عالمان دینی و منورالفکران مشروطه خواه به وجود آمد و دولت استعماری انگلیس واسطه این نزاع شد و این نزاع را به نفع منورالفکران به اتمام رساند و در نتیجه رضا خان به کمک دولت استعماری انگلیس و منورالفکران قدرت را در اختیار گرفت.</p>	۱۷												
<p>ویژگی فعالیت مقاومت منفی ، فعالیت رقابت آمیز اصلاحی و انقلاب اجتماعی با نمونه تاریخی آن مقایسه کنید .</p> <p>جواب : صفحه ۱۱۸</p>	۱۸												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; background-color: #00FF00;">نمونه تاریخی</th> <th style="text-align: center; background-color: #00FF00;">ویژگی</th> <th style="text-align: center; background-color: #00FF00;">فعالیت اجتماعی - سیاسی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">تدوین رساله های جهادیه</td> <td style="text-align: center;">همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه</td> <td style="text-align: center;">مقاومت منفی</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">جنبش تنباكو</td> <td style="text-align: center;">اصلاح رفتار حاکمان با ساختار حکومت</td> <td style="text-align: center;">فعالیت رقابت آمیز اصلاحی</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">جنبش عدالت خانه - انقلاب مشروطه</td> <td style="text-align: center;">تغییر ساختار سیاسی</td> <td style="text-align: center;">انقلاب اجتماعی</td> </tr> </tbody> </table>	نمونه تاریخی	ویژگی	فعالیت اجتماعی - سیاسی	تدوین رساله های جهادیه	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	مقاومت منفی	جنبش تنباكو	اصلاح رفتار حاکمان با ساختار حکومت	فعالیت رقابت آمیز اصلاحی	جنبش عدالت خانه - انقلاب مشروطه	تغییر ساختار سیاسی	انقلاب اجتماعی	
نمونه تاریخی	ویژگی	فعالیت اجتماعی - سیاسی											
تدوین رساله های جهادیه	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	مقاومت منفی											
جنبش تنباكو	اصلاح رفتار حاکمان با ساختار حکومت	فعالیت رقابت آمیز اصلاحی											
جنبش عدالت خانه - انقلاب مشروطه	تغییر ساختار سیاسی	انقلاب اجتماعی											

۱۹

انقلاب اسلامی چگونه در ایران رخ داد ؟

جواب : ص ۱۱۸ و ۱۱۹

انقلاب اسلامی پس از گذشت بیش از ۷۰ سال از انقلاب مشروطه و نیم قرن از حکومت پهلوی رخ داد . هنگامی این انقلاب به رهبری امام خمینی آغاز شد که شاه مورد حمایت بلوک غرب بود و تنها وظیفه امنیت نسبی کشور را بر عهده داشت و خبری از روشنفکران چپ نیز در جامعه نبود و حضور آنها در صحنه‌ی رقایت‌های سیاسی داخلی کشور حذف شده بود . « حزب توده سازمان یافته ترین گروههای سیاسی چپ و مخالف شاه بود که با سرکوب گستردۀ از سوی حکومت پهلوی رو به رو شد . »

۲۰

حاکمیت آرمانی چه حاکمیتی است ؟

جواب : ص ۱۱۹

در اندیشه‌ی اجتماعی و سیاسی شیعی حکومت آرمانی حکومتی است که روابط و ساختار آن با مشارکت و همراهی مردم عادلانه باشد و حاکمان آن نیز عالم ، عادل ، عامل باشند که در زمان پیامبر در راس حکومت پیامبر است و در زمان ائمه مخصوصین ، امام مخصوص در راس حکومت قرار می‌گیرند و در زمان غیبت امام مخصوص فردی شایستگی حاکمیت دارد که نسبت به احکام الهی آگاه و عالم باشد و با علم و آگاهی عمل کند و نیز عادل باشد .

۲۱

مشکل عدالت خانه چه بود ؟

جواب : صفحه ۱۱۹

مشکل عدالت خانه این بود که رفتار عادلانه را به کسانی تحمیل کردند که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند بلکه با زور و به حمایت دولتهاست انتقاماری قدرت خود را به دست آورده بودند . و هیچ آگاهی نسبت به عدالت نداشتند و نیز عدالت هم در شخصیت آنها نهادینه (درونی یا آمیخته) نشده بود در چنین شرایطی برقراری یک حکومت آرمانی امکان پذیر نبود اما در مقایسه با شرایط استبدادی چون در آن فساد کمتر بود و ظلم نیز قابل کنترل بود در نتیجه نسبت به قبل قابل پذیرش بود .

۲۲

پیروزی انقلاب اسلامی ایران با دنبال کردن چه تجربیاتی تحقق یافت ؟

جواب : صفحه ۱۱۹

انقلاب اسلامی ادامه حرکتی نا تمامی بود که مردم ایران در مشترکه آغاز کرده بودند و حاصل تجربه برخورد با منورالفکران غرب گرا ، استبداد استعماری و روشنفکرانی که مورد حمایت بلوک شرق و یا غرب بودند .

۲۳

انقلاب های آزادی بخش در چه کشورهایی و در چه قرنی رخ داد ؟ و کدام انقلاب آخرین انقلاب قرن بیستم به شمار می‌رود ؟

جواب : صفحه ۱۱۹

انقلاب های آزادیبخش در قرن ۲۰ در بسیاری از کشورهای جهان سوم مثل (چنوب شرقی آسیا - آفریقا - آمریکای لاتین) شکل گرفت . انقلاب اسلامی آخرین انقلاب قرن بیستم است .

۲۴

چه شباهتی بین انقلاب اسلامی و انقلاب های آزادیبخش وجود دارد ؟

جواب : صفحه ۱۲۰

هر دو ضد استعماری بود و در جهت از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی عمل می‌کردند .

۲۵

چهار تفاوت بین انقلاب اسلامی و انقلاب های آزادیبخش را بیان کنید .

جواب : صفحه ۱۲۰

① انقلاب های آزادیبخش بلوک غرب را هدف قرار داد اما مورد حمایت بلوک شرق بود در حالکه انقلاب اسلامی نه مورد حمایت بلوک غرب بود و نه مورد حمایت بلوک شرق بود بلکه شعار آن ضد آمریکایی - ضد صهیونیستی و ضد مارکسیستی است به عبارتی نه شرقی - نه غربی جمهوری اسلامی

② انقلاب های آزادیبخش اغلب با جنبش های چریکی (ارتش بی نظم) گروهها و احزاب مختلف شکل گرفت و یک حزب خاص آن را به وجود می آورد و در نهایت پس از پیروزی همان حزب به قدرت می رسید . اما انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی با حضور همه مردم و گروههای مختلف جامعه ایران رخ داد . (انقلابی فraigir و مردمی بود)

③ انقلاب های آزادیبخش به حکم نظریه های چپ شکل گرفت و برای حل چالش های خود از نظریه های چپ کمک گرفت اما انقلاب اسلامی ایران از آموزه های قرآن و اسلامی کمک گرفت و از نظریه ها و مکاتب سیاسی غرب کمک نگرفت

④ انقلاب های آزادیبخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف قدرت و سلطه سیاسی غرب به کشور موفق بود اما در قطع وابستگی سیاسی و اقتصادی و فرهنگی موفق نبود به گونه ای که فردای بعد از پیروزی استعمار به چهره ای دیگر (استعمار نو خود را نشان داد و بر این جوامع نفوذ خود را آغاز کرد بنابراین این کشورها با انقلاب نتوانستند جایگاه کشورشان را از لحاظ سیاسی ، اقتصادی و فرهنگی عوض کنند . اما انقلاب اسلامی ایران یک انقلاب سیاسی نبود بلکه هویتی و فرهنگ و تمدنی بود که از قطب بندی بلوک شرق و غرب خارج شد و یک قطب جدید فرهنگی را به وجود آورد و خود در مرکز قطب فرهنگی جهان اسلام قرار گرفت .

به سوالات چهار گزینه ای زیر پاسخ دهید

ردیف

۲۶

- کدامیک از جنبش های زیر ویژگی هایی متمایز از دیگر جنبش های اجتماعی داشت .
 الف) انقلاب اسلامی ب) انقلاب مشروطه ج) جنبش های آزادیبخش د) انقلاب فرانسه

جواب : گزینه الف صحیح است . صفحه ۱۱۵

۲۷

- تعامل عالمان شیعی با قاجار بر اساس بود . در حاکمیت پادشاه ظالمانه و غیر مشروع بود دانسته می شود و همکاری سیاسی با آن ، جز در حد انجام نمی شود .
 الف) فعالیت رقابت آمیز - مقاومت منفی - واجبات نظامیه ب) مقاومت منفی - فعالیت رقابت آمیز - حفظ امنیت
 ج) مقاومت منفی - مقاومت منفی - حفظ امنیت د) مقاومت منفی - مقاومت منفی - رقابت با آنها

جواب : گزینه ج درست است . صفحه ۱۱۶

۲۸

- هنگامی که قاجار به دلیل به جای مقاومت در برابر بیگانگان به روی آوردند به تغییر کرد .
 الف) اثر پذیری از دولتهای استعمار - قرارداد استعماری - فعالیت رقابت آمیز - مقاومت منفی
 ب) حمایت از استعمار - قرارداد استعماری - مقاومت منفی - فعالیت رقابت آمیز
 ج) رقابت با استعمار - قرارداد استعماری - فعالیت رقابت آمیز - مقاومت منفی
 د) اثر پذیری از دولتهای استعمار - قرارداد استعماری - مقاومت منفی - فعالیت رقابت آمیز

جواب : گزینه د درست است . صفحه ۱۱۶

۲۹

- تعامل عالمان شیعی با حاکمان قاجار در فعالیت رقابت آمیز به چه منظور بود ؟
 الف) مقابله با دشمنان خارجی ب) رقابت با شاه ج) تایید حکومت شاه د) حمایت از شاه

جواب : گزینه ب درست است . صفحه ۱۱۶

۳۰

- حرکت رقابت آمیز عالمان در دوره ی قاجار چگونه بود و چه می کردند ؟
 الف) اصلاحی بود و به سمت اصلاح شیوه ی زمامداری پادشاه حرکت می کردند .
 ب) انتقال از مدار استبداد به مدار عدالت بود و حاکمیت پادشاه را ظالمانه می دانستند .
 ج) حاکمیت پادشاه را غیر مشروع می دانستند و همکاری سیاسی با آن در حد واجبات نظامیه بود .
 د) حرکت اصلاحی بود آنها تلاش می کردند تا برخی از رفتارهای پادشاه قاجار را اصلاح نمایند .

جواب گزینه د درست است . صفحه ۱۱۶

۳۱

برخورد رقابت آمیز عالمان دینی با قاجار ، بود نمونه ای موفق از این فعالیت بود و تجربه موفق عالمان شیعی ، فعالیت رقابت آمیز را از اصلاح رفتار به اصلاح تغییر داد و به منجر شد .

الف) حرکت اصلاحی - جنبش عدالت خانه - ساختار - جنبش تنباكو

ب) حرکت اصلاحی - جنبش تنباكو - ساختار - انقلاب مشروطه

ج) مقاومت منفی - تدوین رساله جهادیه - ساختار - جنبش عدالت خانه

د) حرکت اصلاحی - جنبش تنباكو - مقابله با دشمنان خارجی - انقلاب مشروطه

جواب : گزینه ب درست است ص ۱۱۶ و ۱۱۷

۳۲

به ترتیب به سوالات زیر پاسخ دهید :

۱- هدف کدام جنبش اصلاح شیوه زمامداری بود .

۲- از نظر منورالفکران مشروطه خواه مجلس چه محلی بود ؟

۳- در جریان انقلاب مشروطه بین چه گروههایی نزاع و رقابتی سخت به وجود آمد ؟

۴- منظور عالمان مسلمان از مشروطه چه بود ؟

الف) جنبش عدالت خانه - تدوین و تنظیم قانون بر اساس اراده و خواست بشر - منورالفکران مشروطه خواه و روشنفکران چپ - حاکمیت سکولار

ب) جنبش تنباكو - تدوین و تنظیم قانون بر اساس احکام اسلام - منورالفکران مشروطه خواه و عالمان مسلمان - مشروط کردن حاکمیت به احکام عادلانه الهی

ج) جنبش عدالت خانه - تدوین و تنظیم قانون بر اساس اراده و خواست بشر - منورالفکران مشروطه خواه و عالمان مسلمان - مشروط کردن حاکمیت به احکام عادلانه الهی .

د) جنبش عدالت خانه - تدوین و تنظیم قانون بر اساس احکام اسلام - منورالفکران مشروطه خواه و عالمان مسلمان - مشروط کردن حاکمیت به احکام عادلانه الهی

جواب : گزینه ج درست است ص ۱۱۷

۳۳

کدام قدرت استعماری در جریان انقلاب مشروطه واسطه نزاع بین بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب گرا شد و این جریان به نفع کدام گروه پایان یافت و منجر به ایجاد چه حکومتی شد ؟

الف) دخالت انگلستان - بیدارگران اسلامی - استبداد استماری رضاخان

ب) دخالت آمریکا - منورالفکران غرب گرا - استبداد استعماری رضاخان

ج) دخالت انگلستان - منورالفکران غرب گرا - استبداد محمد رضا شاه پهلوی

د) دخالت انگلستان - منورالفکران غرب گرا - استبداد استعماری رضاخان

جواب : گزینه د درست است . صفحه ۱۱۷ و ۱۱۸

جدول را کامل کنید :

۳۴

ویژگی	فعالیت اجتماعی و سیاسی
ج	مقاومت منفی
اصلاح رفتار حاکمان	
الف	انقلاب اجتماعی

الف) اصلاح رفتار حاکمان - مقاومت منفی - تدوین رساله ای جهادیه

ب) فعالیت رقابت آمیز - اصلاح ساختار حکومت - تغییر ساختار سیاسی

ج) اصلاح ساختار حکومت - همکاری با حاکمیت در حد واجبات نظامیه - حکم میرزا شیوازی

د) تغییر ساختار نظام سیاسی - فعالیت رقابت آمیز - همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه

جواب : گزینه د درست است . ص ۱۱۸

جدول را کامل کنید

۳۵

نمونه تاریخی	ویژگی فعالیت اجتماعی - سیاسی
ج	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه
ب	جنبش تنباكو
الف	تغییر ساختار سیاسی

(الف) انقلاب مشروطه - اصلاح رفتار حاکمان - تدوین رساله جهادیه

ب) جنبش تنباكو - اصلاح ساختار حکومت - حکم میرزا شیرازی

ج) جنبش عدالتخانه - مقاومت منفی - اقدامات سید جمال الدین اسدآبادی

د) اصلاحات امیر کبیر - اصلاح ساختار حکومت - حضور فعال عالمان دینی در مقابله با روسیه تزاری

جواب : گزینه الف درست است ص ۱۱۸ .

۳۶

..... از این جهت که را تغییر داد یک انقلاب اجتماعی بود .

الف) جنبش تنباكو - ساختار سیاسی جامعه

ب) جنبش عدالتخانه - رفتار حاکمان

ج) جنبش عدالتخانه - ساختار سیاسی جامعه

جواب : گزینه ج درست است . ص ۱۱۷

۳۷

رهبران دینی پس از شکست در از موضع به موضع بازگشتند این موضع شیعه تا چه زمانی
ادامه یافت

(الف) مشروطه - مقاومت منفی - فعالیت رقابت آمیز - انقلاب اسلامی

ب) مشروطه - فعالیت رقابت آمیز - مقاومت منفی - انقلاب مشروطه

ج) انتخابات در مجلس - مقاومت منفی - فعالیت رقابت آمیز - انقلاب اسلامی

د) مشروطه - فعالیت رقابت آمیز - مقاومت منفی - انقلاب اسلامی

جواب : گزینه د درست است ص ۱۱۸

۳۸

امام خمینی انقلاب را هنگامی آغاز کرد که شاه تحت حمایت بود و ماموریت را بر عهده داشت نیز
از صحنه رقابت های سیاسی داخلی کشور حذف شده بودند .

الف) بلوک شرق - حفظ امنیت منطقه - منورالفکران غرب گرا

ب) دولتهای غربی - حفظ امنیت منطقه - روشنفکران چپ

ج) دولتهای غربی - مقابله با دشمنان داخلی و خارجی - روشنفکران چپ

د) دولتهای غربی - مقابله با دشمنان داخلی و خارجی - منورالفکران غرب گرا

جواب : ب درست است ص ۱۱۸

۳۹

به سوالات زیر پاسخ دهید :

۱- امام خمینی به عنوان یک مرجع دینی مردم و عالمان را به چه موضعی بازگرداند ؟

۲- در اندیشه اجتماعی و سیاسی شیعی حاکمیت آرمانی چه حاکمیتی است ؟ و حاکمان در این حاکمیت دارای چه
ویژگی هایی هستند ؟

۳- در جنبش عدالتخانه حاکمان با حمایت چه دولتها ی قدرت را به درست آورده بودند و مبنای قدرت آنها چه بود ؟

الف) مقاومت منفی - الهی - آگاه ، عالم و عامل - دولتهای استعماری ، زور قوم و عشیره

ب) فعالیت رقابت آمیز - الهی - آگاه ، عالم و عامل - مردم ، انتخابات

ج) فعالیت رقابت آمیز - الهی - آگاه ، عالم و عامل - دولتهای استعماری ، زور قوم و عشیره

د) فعالیت رقابت آمیز - الهی - آگاه و عالم و عامل - دولتهای استعماری و مردم ، زور قوم و عشیره جواب : گزینه ج درست است . ص ۱۱۹	
آخرین انقلاب قرن بیستم چه انقلابی است ؟ الف) انقلاب های آزادیبخش جهان سوم ب) انقلاب فرانسه ج) انقلاب مشروطه در ایران د) انقلاب اسلامی ایران جواب گزینه د درست است . صفحه ۱۱۹	۴۰
کدام یک تفاوت انقلاب های آزادیبخش با انقلاب اسلامی را بیان می کند ؟ الف) همگی با جنبش های چریکی گروهها و احزاب مختلف شکل می گرفتند - همهی نیروهای چپ با الگو گرفتن از جنبش های آزادی بخش به دنبال حرکتهای چریکی بودند . ب) اغلب در رویارویی با بلوک شرق شکل گرفته و مورد حمایت بلوک غرب قرار می گرفتند - هیچ وابستگی به بلوک غرب نداشت و شعار « نه شرقی ، نه غربی ، جمهوری اسلامی » ناظر بر این مسئله بود . ج) در مقایسه با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می شدند ولی در قطع وابستگی سیاسی و فرهنگی توفیقی نداشتند - تنها یک انقلاب سیاسی نبود بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت . د) در چارچوب نظریه ها و مکاتبی شکل می گرفتند که در حاشیه فلسفه های غربی برای حل بحران های جهان غرب به وجود آمده بودند - از عقبه کلامی - فلسفی جهان اسلام بهره می برد و تعلقی به مکاتب سیاسی غرب نداشت . جواب : گزینه ج درست است . ص ۱۲۰	۴۱
کدام گزینه در ارتباط با انقلاب های آزادی بخش صحیح نیست الف) انقلاب های آزادی بخش درجهت از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی عمل می کردند و اغلب در مقابل بلوک غرب شکل می گرفتند . ب) اغلب با جنبش های چریکی گروهها و احزاب مختلف شکل می گرفتند و در مقابل با استعمار قدیم موفق می شدند . ج) مورد حمایت بلوک شرق واقع می شدند و در چارچوب نظریه ها و مکاتبی شکل می گرفتند که برای حل مسائل و بحران های جهان غرب به وجود آمده بودند . د) انقلاب های آزادی بخش از آغاز جهت گیری ضد آمریکایی و ضد صهیونیستی را در کنار موضع گیری ضد مارکسیستی اعلام کردند و توانستند جایگاه خود را در حاشیه قطب های جهان خارج کنند . جواب : گزینه د درست است . ص ۱۲۰	۴۲